

SPORTİF REKREASYON AKTİVİTELERİNE KATILAN ÖĞRENCİLERİN KARAR VERMEDE ÖZSAYGI VE KARAR VERME STİLLERİNİN BELİRLENMESİ

¹Sefa Şahan BİROL, ²Alparslan İNCE

¹Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Karaman, TÜRKİYE.

²Ordu Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Ordu, TÜRKİYE.

Özet

Bu araştırma; Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi spor şenlikleri içerisinde yer alan sportif rekreasyon aktivitelerine katılan öğrencilerin karar verme düzeylerini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırma modeli olarak nicel araştırma yöntemlerinden betimsel yöntem benimsenmiştir. Araştırma grubunu sportif rekreasyon aktivitelerine katılan 258 öğrenci oluşturmaktadır. Mann ve arkadaşları tarafından geliştirilen 2004 yılında Deniz tarafından Türkçeye uyarlanan “Melbourne Karar Verme Ölçeği” ve beden eğitimi öğretmenlerinin kişisel özelliklerini belirlemek için araştırmacı tarafından geliştirilen “Kişisel Bilgi Formu” kullanılmıştır. Ölçümlerin, normal dağılıma uygun olup olmadığını belirlemek için tek örneklem Kolmogorov Smirnov Testi uygulanmıştır. Ölçümler normal dağılım göstermediği için verilerin çözüm ve yorumlanmasında non-parametrik testlerden Kruskal-Wallis Testi ve Mann Whitney U testleri kullanılarak anlamlılık $P<0,05$ alınmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde ve hesaplanmış değerlerin bulunmasında SPSS 21 (Statistical Package for Social Sciences) paket programı kullanılmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin karar vermede öz saygı puan ortalaması (Ort.=5.23) orta seviyenin altında olduğu, karar verme stilleri alt boyutlarından dikkatli karar verme puan ortalamasının (Ort.=5.01) düşük seviyede olduğu, kaçınan karar verme puan ortalamasının (Ort.=5.65) orta seviyeye yakın oranda olduğu, erteleyici karar verme puan ortalamasının (Ort.=4.58) orta seviyenin altında ve panik karar verme puan ortalamasının (Ort.=4.17) yine orta seviyenin altında olduğu söylenebilir. Kişisel özelliklere göre ise karar vermede özsaygı ve karar verme stilleri açısından sporcuların yaş, sınıf, baba mesleği, baba öğrenim durumu, aktif spor yapma ve spor türü değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık bulunurken, yaşadığı yer, anne iş durumu, anne öğrenim durumu, boş zaman yeterli mi? ve boş zamanlarınız nasıl değerlendirirsiniz? değişkenlerine göre ise anlamlı bir fark bulunamamıştır.

Anahtar Kelimeler: Karar Verme, Sporcu, Üniversite

DETERMINATION OF SELF-ESTEEM IN DECISION MAKING AND DECISION MAKING STYLES OF THE STUDENTS PARTICIPATING IN SPORTIVE RECREATIONAL ACTIVITIES

Abstract

This research was done with the aim of determining of self esteem in decision making and decision making styles of the students participating in sportive recreational activities in Karamanoglu Mehmetbey University. Descriptive method, one of the quantitative research methods, was adopted as the search model. Research group consisted of 258 male athletes who participated in sportive recreational activities. “The Melbourne Deciding Scale (MDS)” developed by Mann et al. and adapted into Turkish by Deniz in 2004 and “Personal Information Form” which was developed by researcher in order to determine personal characteristic of athletes, were used as data collection tool. Unique sample Kolmogorov Smirnov Test was used in order to see whether measurements were proper for normal dispersion. Kruskal-Wallis Test and Mann Whitney U test were used on analyzing and interpreting of data since it was a unnormal dispersion and meaningfulness was determined as $P<0,05$. SPSS 21 (Statistical package for social sciences) packet programme was used for evaluating data and finding calculated values. It can be said that the self esteem in decision making point average of the athletes participated in the research with (Mean= 5,23), careful decision making style point average (Mean=5,01), avoidant decision making style point average (Mean=5,65) , postponer decision Making style point average (Mean=4,58) and panic decision making style point average were low with (Mean=4,17). Meaningful difference was found in terms of personal characteristics on self esteem in decision making and decision making styles of participants’ age, class which they study at, father occupation, father education, active sports situation and sports type variables. However, meaningful difference was not found on place where they live, mother occupation, mother education, Is your free time enough? and How do you spend your free time? variables.

Key Words: Decision Making, Athlete, University

Giriş

Her yönüyle birçok özelliğe sahip olan insanın, hayatını devam ettirebilmesi için birçok fizyolojik, psikolojik ve sosyal gereksinimlere ihtiyacı vardır. Bu ihtiyaçların karşılanması sürecinde olumlu veya olumsuz gelişmeler, bireyin uyum düzeyini etkilemektedir. Birey bu uyum sürecinde hem kendine yönelik hem de çevresine yönelik tutumlar geliştirebilmektedir (Avşaroğlu, 2007).

Spor, birçok rekreasyon yapıları arasında boş zamanın artmasıyla hayata girmiştir (Ramazanoğlu ve ark., 2004). Rekreasyon dendiğinde genellikle insanların zihninde büyük oranda fiziksel aktivitelere dayalı sportif faaliyetler gelmektedir. Spor aktiviteleri veya diğer bir deyişle rekreasyonel sporlar günümüzde gittikçe popüler hale gelen ve yaygınlaşan bir boş zaman etkinliği olarak rekreasyonun büyük bir bölümünü oluşturmaktadır. Her kesime hitap etmesi, ulaşılabilirliğinin kolay olması, sağlıklı yaşam ve zinde kalma gibi olumlu nitelikler taşıması sportif rekreasyonun güçlü yanları arasındadır. yapılan bilimsel araştırmalar sonucunda, rekreasyon amaçlı sportif faaliyetleri tercih eden insanların sayısının, diğer rekreatif faaliyetlere katılanların sayısından daha fazla olduğu ortaya çıkmıştır (Şahin ve Kocabulut, 2014). Günümüzde serbest zamanı değerlendirme bir yaşam biçimi haline almıştır. Bu sebeple; serbest zaman faaliyetlerinin artması ve serbest zamanın değerlendirme yelpazesinin genişletilmesi için çeşitli program ve projelerin üretilmesi bir zorunluluk haline gelmiştir. Aktif veya pasif dâhil olunan aktiviteler, bireylerin uğraş alanı içindeki yaşam biçimini etkileyen çabaları da içine alarak bireylerin toplumun içinde yer almalarına yardım etmekte (Yerlisu Lapa ve Ardahan, 2011), sosyalleşmeyi, özgüven becerisini, sosyal uyum becerisini ve yaşam motivasyonunu hedeflemektedir (Yazıcıoğlu 2010). İnsanlar doğal özellikleri itibariyle sosyal özellikleri ile beraber yaratılmışlardır. İnsanlar birbiriyle olan ilişkilerinde sadece temel fizyolojik ihtiyaçlarını karşılamazlar. Aynı zamanda katılım, kabullenme, yakınlık gibi sosyal ihtiyaçlarını da giderirler. Sosyalleşme uzun bir süreçtir. Boş zaman aktiviteleri de sosyalleşme için bir hizmet sürecidir. Özellikle boş zamanlarda kazanılan davranışlar bütün yaşamı etkiler (Kaya 2011). Sosyalleşme sürecinde bireyin içinde yaşadığı toplumun rol beklentilerini ve değerlerini öğrenir. Sosyalleşme sürecinde katılımcılar sosyal ihtiyaçlarını karşılar. Bu kişide bir tatmin yaratır ve kendini tanımasına yardımcı olur. Kişi boş zaman faaliyetlerine katılarak kendisi için ikinci bir kimlik oluşturma sürecine de girebilir. Birçok insan için boş zaman etkinliklerine katılmak, onların sosyal statüsünü yükseltir (Karaküçük, 2005). Karar verme becerisi, bireylerin kişilik özellikleri ve sosyalleşme düzeyi ile ilgilidir. Karar bir hedefe ulaşabilmek için eldeki imkân ve koşullara göre mümkün olabilecek çeşitli olası eylem biçimlerinden en uygun görüneni seçmektir. Karar verme, çeşitli durumlar arasından seçim ve tercih yapmakla ilgili bilişsel ve davranışsal çabalarını bütünüdür. Çok seçenekli karar verme süreçleri, bireyler açısından daha fazla güçlük ortaya çıkarmaktadır (Deniz, 2004; Kuzgun, 1992). Karar, dilimizde düşünme ve muhakeme sonunda hüküm, süreklilik, devamlılık, sebat, düzen, uygun tahmin ve benzeri anlamlar ifade eder. Kararsız ise sabırsız,

sebatsız, huzursuz, değişken anlamına gelir (Tosun, 1992). Karar verme, bir ihtiyacı gidereceği düşünülen bir objeye ulaştırabilecek birden fazla yol olduğu zaman, yaşanan sıkıntıyı giderici bir yöneliş şeklinde tanımlanabilir. Karar vermeyi gerektiren durum önemli konularda verileceğinde, sonuçları önceden tasarlama ve hedefe ulaştırma gücü en fazla olana yönelme daha çok önem kazanmaktadır (Kuzgun, 1992). Karar verme süreci bir anlamda bireyin iç dünyasında denge sağlama süreci olarak da görülebilir. Karar verme durumunda olan birey, hem iç dünyasına yönelik ihtiyaçlarını, hem de çevresel beklentileri karşılamaya ve doyurmaya yöneliktir. Bunu yapabilmek için de bireyin kişisel ve çevresel kaynaklarını etkili ve olumlu bir şekilde kullanması gerekmektedir (Marco ve ark., 2003). Yani karar vericinin, karar seçeneklerini değerlendirmede kullanacağı dayanakların temelini değer sisteminin oluşturduğu söylenebilir. Değerler, nesne, olay ve görüşlerin; o toplum, sınıf ve birey bakımından taşıdığı önemi belirtir. Buna göre, değerler, karar sürecinde karar vericiyi yönlendirici ve bağlayıcı etki yapar. Eğer karar süreci bir değer çerçevesine sokulursa, düşüncelerimiz bir dereceye kadar sistemleşir (Bursalıoğlu, 2005). Bireysellikten toplumsallığa geçiş sürecinde, bireyin en kalabalık topluluklarla bir arada olma süreci öğrencilik dönemlerinde görülmektedir. Bunun daha mantıklı ve bilinçli tercihlerle oluştuğu dönem, gelişim dönemi olarak da düşünüldüğünde, üniversitelerdir (Kaya 2011). Üniversite gençlerinin rekreatif etkinliklere katılımları, üniversite eğitimleri sırasında okulların kendilerine sunduğu olanaklar kapsamında yarı örgütlü bir şekilde gerçekleşmekte; bu bağlamda üniversiteler öğrencilerinin resmî eğitimleri dışında kalan zamanlarını iyi bir şekilde değerlendirmeleri için de yönlendirici rol üstlenebilmektedirler (Özşaker, 2012).

Bu çalışma ile, sportif rekreasyon etkinliklerine katılan öğrencilerin bazı değişkenlere, göre karar verme düzeylerinin tespit edilmesi hususunda bilgiye ulaşılabilecektir. Böylelikle araştırmadan elde edilecek verilere göre; olumlu veya olumsuz etkileri göz önüne alınarak, bu tarz organizasyonların öğrencilerin karar verme düzeylerine etkisinin olup olmadığı ve devamlılığının gerekliliğinin tartışılmasına imkân sağlayacağı düşünülmektedir.

Materyal ve Yöntem

Bu bölümde; araştırmanın modeli, araştırma grubu, verilerin toplanması, veri toplama araçları ve verilerin analizi sürecinde yapılan işlemler hakkında bilgiler yer almaktadır.

Araştırma Modeli

Araştırma, betimsel biçimde bir çalışmadır. Betimsel istatistik, bir değişkene ilişkin sayısal değerlerin toplanması, betimlenmesi ve sunulmasına olanak sağlayan istatistiksel işlemlerdir (Büyükoztürk, 2010).

Araştırma Grubu

Araştırma grubunu; Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi (KMÜ) 2015-2016 Eğitim-Öğretim yılında spor şenlikleri içerisinde yer alan sportif rekreasyon aktivitelerine katılan 258 öğrenci (Atletizm

8 kişi, Badminton 10 kişi, Basketbol 31 kişi, Futbol 133 kişi, Voleybol 38 kişi, Tenis 14 kişi, Satranç 10 kişi ve Masa tenisi 14 kişi) oluşturmuştur.

Verilerin Toplanması

İlk olarak araştırmanın amacına ilişkin mevcut bilgiler, literatürün taranmasıyla sistematik bir şekilde verilmiştir. Böylece konu hakkında teorik bir çerçeve oluşturulmuştur. İkinci olarak, “Melbourne Karar Verme Ölçeği” (Melbourne Deciding Scale) tesadüfi örneklem yoluyla araştırmaya katılan katılımcılara yerinde uygulanmıştır.

Veri Toplama Araçları

Araştırma ile ilgili belirlenen amaçlara ulaşabilmek için gerekli olan veri toplama araçları sıra ile aşağıda verilmiştir:

Kişisel Bilgi Formu

Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi (KMÜ) 2015-2016 Eğitim-Öğretim yılında spor şenlikleri içerisinde yer alan sportif rekreasyon aktivitelerine katılan 258 öğrencilerin kişisel özellikleri hakkında bilgi toplamak ve araştırmada inceleme konusunun bağımsız değişkenlerini oluşturmak amacıyla araştırmacı tarafından 11 sorudan oluşan bilgi formu hazırlanmıştır.

Melbourne Karar Verme Ölçeği (MKVÖ)

Orijinali Mann ve Diğ. (1998), tarafından geliştirilmiş olan Melbourne Karar Verme Ölçeğini, (Melbourne Decision Making Questionary) Deniz (2004), Türkçe'ye uyarlayarak geçerlik ve güvenilirlik çalışmasını yapmıştır.

Melbourne Karar Verme Ölçeği I-II (MKVÖ)'nin geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları 2002-2003 öğretim yılında Selçuk Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi Bilgisayar Sistemleri Öğretmenliği ve Otomotiv Öğretmenliği ikinci sınıf öğrencileri üzerinde yürütülmüş ve 154 öğrenciden veri toplanmıştır (Deniz, 2004).

Melbourne Karar Verme Ölçeği iki kısma ayrılmaktadır.

I. kısım: Karar vermede özsaygıyı (kendine güven) belirlemeyi amaçlamaktadır. Altı maddeden oluşmakta ve üç maddesi düz, üç maddesi ters yönde puanlanmaktadır. Puanlama maddelere verilen “Doğru” yanıtı 2 puan, “Bazen Doğru” yanıtı 1 puan, “Doğru Değil” yanıtı 0 puan şeklinde yapılmaktadır. Ölçekten alınabilecek maksimum puan 12’dir. Yüksek puanlar karar vermede özsaygının yüksek olduğunun göstergesidir.

II. Kısım ise 22 maddeden oluşmakta ve karar verme stillerini ölçmektedir. Dört alt faktörü bulunmaktadır (Deniz, 2004).

1. Dikkatli Karar Verme Stili: Bireyin karar vermeden önce özenle gerekli bilgiyi araması ve alternatifleri dikkatlice değerlendirdikten sonra seçim yapma durumudur. Bu faktör altı madde (2, 4, 6, 8, 12, 16) ile ifade edilmiştir.

2. Kaçınan Karar Verme Stili: Bireyin karar vermekten kaçınması, kararları başkalarına bırakma eğiliminde olması ve böylece sorumluluğu bir başkasına devrederek karar vermekten kurtulmaya çalışma durumudur. Bu faktör altı madde (3, 9, 11, 14, 17, 19) ile ifade edilmiştir.

3. Erteleyici Karar Verme Stili: Bireyin kararı geçerli bir neden olmaksızın sürekli erteleme, geciktirme ve sürüncemede bırakma durumudur. Bu faktör, beş madde (5, 7, 10, 18, 21) ile ifade edilmiştir.

4. Panik Karar Verme Stili: Bireyin bir karar durumu ile karşı karşıya kaldığında, kendini zaman baskısı altında hissederek aceleci davranışlar sergileyip çabuk çözümlere ulaşma çabası durumudur. Bu faktör, beş madde (1, 13, 15, 20, 22) ile ifade edilmiştir.

Yapılan bu çalışmanın karar vermede özsayı düzeyi iç tutarlık (Cronbach Alpha) güvenilirlik katsayısı, 62 ve karar verme stilleri alt boyutlarından dikkatli karar verme, 68, kaçınan karar verme, 66, erteleyici karar verme, 60 ve panik karar verme katsayısı, 58 olarak bulunmuştur.

Verilerin Analizi

Verilerin çözüm ve yorumlanmasında Kruskal Wallis-H testi ve Mann Whitney-U testi kullanılarak anlamlılık $P < 0,05$ alınmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde ve hesaplanmış değerlerin bulunmasında SPSS 21 (Statistical package for social sciences) paket programı kullanılmıştır.

One-Sample Kolmogorov-Smirnov Testleri

Bu bölüm de araştırmaya katılan öğrencilerin karar vermede öz saygı ve karar verme stillerini yönelik uygulanacak analizler için normal dağılım veya normal olmayan dağılımı gösteren One-Sample Kolmogorov-Smirnov testlerinin tablosuna yer verilmiştir.

Tablo 1. Sportif Rekreasyon Aktivitelerine Katılan Bireylerin Karar Vermede Öz Saygı ve Karar Verme Stillerini Gösteren One-Sample Kolmogorov-Smirnov Testi

	Karar Vermede Özsayı	Dikkatli Karar Verme	Kaçınan Karar Verme	Erteleyici Karar Verme	Panik Karar Verme
n	258	258	258	258	258
Mean	5,2326	5,0116	5,6512	4,5814	4,1744
Std. Deviation	1,83783	2,34974	2,46264	1,87425	1,94591
Kolmogorov- Smirnov Z	3,907	1,836	1,839	2,353	2,338
p	,000	,002	,002	,000	,000

Tablo 15'e bakıldığında Karar vermede özsayı, Karar verme alt boyutlarından dikkatli karar verme, kaçınan karar verme, erteleyici karar verme, panik karar verme ve toplam karar verme boyutları $P<0.05$ olduğu görülmektedir. Buda bize verilerin normal dağılıma uygun olmadığını göstermektedir.

Bulgular

Araştırma Grubunun Kişisel Özellikleri

Araştırmaya katılan öğrencilerin demografik özelliklerine ilişkin veriler ve yorumları aşağıda verilmiştir.

Tablo 2. Araştırmaya Katılan Örneklem Grubunun Demografik Özelliklerine İlişkin Dağılımı

Katılımcıların Kişisel Özellikleri	n	%	
Yaş	17-18	15	5,8
	19-20	66	25,6
	21-22	135	52,3
	23-24	42	16,3
Sınıf	1. sınıf	57	22,1
	2. sınıf	96	37,2
	3. sınıf	66	25,6
	4. sınıf	39	15,1
Yaşadığı Yerleşim Yeri	Büyükşehir	78	30,2
	Şehir	102	39,5
	İlçe	57	22,1
	Köy	21	8,1
Baba Mesleği	Memur	39	15,1
	İşçi	90	34,9
	Esnaf	39	15,1
	Çiftçi	18	7,0
	Emekli	42	16,3
	Serbest meslek	30	11,6
Anne İş Durumu	Çalışıyor	24	9,3
	Çalışmıyor	234	90,7
Baba Eğitim	İlkokul mezunu	72	27,9
	Ortaokul mezunu	102	39,5
	Lise mezunu	63	24,4
	Lisans mezunu	21	8,1
Anne Eğitim	Okur yazar değil	30	11,6
	Okur yazar	72	27,9
	İlkokul mezunu	105	40,7
	Ortaokul mezunu	27	10,5
Aktif Spor Yapma Durumu	Lise mezunu	24	9,3
	Spor yapıyor	168	65,1
	Spor yapmıyor	90	34,9
Aktif Spor Yapma Türü	Bireysel spor	81	31,4
	Takım sporu	177	68,6
Boş Zaman Yeterli mi?	Yetersiz	63	24,4
	Normal	108	41,9
	Yeterli	63	24,4
	Kesinlikle yeterli	24	9,3
Boş Zaman Değerlendirme Aktivitesi	Fiziksel etkinliklere katılarak	54	20,9
	Sosyal etkinliklere katılarak	99	38,4
	Sanatsal etkinliklere katılarak	12	4,7
	Turistik etkinliklere katılarak	18	7,0
	Dinlenerek	75	29,1

Tablo 3. Katılımcıların Genel Olarak Karar Vermede Öz Saygı Ve Karar Verme Ölçeği Alt Boyutlarıyla Toplam Puana İlişkin Sonuçları

	n	Ort.	Ss	Min	Max	Ölçekten alınabilecek en düşük ve en yüksek puan
Karar Vermede Özsaygı	258	5,2326	1,83783	,00	9,00	0-12
Dikkatli Karar Verme	258	5,0116	2,34974	,00	11,00	0-12
Kaçıngan Karar Verme	258	5,6512	2,46264	1,00	12,00	0-10
Erteleyici Karar Verme	258	4,5814	1,87425	1,00	10,00	0-10
Panik Karar Verme	258	4,1744	1,94591	1,00	9,00	0-10

Tablo 16'ya bakıldığında karar vermede öz saygı, dikkatli karar verme, kaçıngan karar verme, erteleyici karar verme, panik karar verme alt boyutları incelenmiştir. Katılımcıların karar vermede öz saygı puanları $\bar{X}=5,23$ olarak bulunmuştur. Buna göre; karar vermede öz saygı puanı $\bar{X}=5,23$, ölçekten alınabilecek değerler göz önüne alındığında (Ölçekten alınabilecek değer en düşük 0 en yüksek 12) ortalamanın altında olduğu anlaşılmaktadır. Buradan da katılımcıların karar vermede öz saygı puanlarının düşük olduğu söylenebilir.

Karar verme ölçeği alt boyutlarından dikkatli karar verme puanları $\bar{X}=5,01$ olarak bulunmuştur. Buna göre; dikkatli karar verme puanı $\bar{X}=5,01$, ölçekten alınabilecek değerler göz önüne alındığında (Ölçekten alınabilecek değer en düşük 0 en yüksek 12) ortalamanın altında olduğu anlaşılmaktadır. Buradan da katılımcıların dikkatli karar verme puanlarının düşük olduğu söylenebilir.

Karar verme ölçeği alt boyutlarından kaçıngan karar verme puanları $\bar{X}=5,65$ olarak bulunmuştur. Buna göre; kaçıngan karar verme puanı $\bar{X}=5,65$, ölçekten alınabilecek değerler göz önüne alındığında (Ölçekten alınabilecek değer en düşük 0 en yüksek 10) ortalamanın üzerinde olduğu anlaşılmaktadır. Buradan da katılımcıların dikkatli karar verme puanlarının ortalama üstü olduğu söylenebilir.

Karar verme ölçeği alt boyutlarından erteleyici karar verme puanları $\bar{X}=4,58$ olarak bulunmuştur. Buna göre; erteleyici karar verme puanı $\bar{X}=4,58$, ölçekten alınabilecek değerler göz önüne alındığında (Ölçekten alınabilecek değer en düşük 0 en yüksek 10) ortalamaya yakın olduğu anlaşılmaktadır. Buradan da katılımcıların erteleyici karar verme puanlarının ortalamaya yakın olduğu söylenebilir.

Karar verme ölçeği alt boyutlarından panik karar verme puanları $\bar{X}=4,17$ olarak bulunmuştur. Buna göre; panik karar verme puanı $\bar{X}=4,17$, ölçekten alınabilecek değerler göz önüne alındığında

(Ölçekten alınabilecek değer en düşük 0 en yüksek 10) ortalama altı olduğu anlaşılmaktadır. Buradan da katılımcıların panik karar verme puanlarının ortalama altı olduğu söylenebilir.

Tablo 4. Katılımcıların Yaş Değişkenine Göre Karar Vermede Özsaygı ve Karar Verme Stilleri Alt Boyutlarına İlişkin Kruskal-Wallis Testi Sonuçları

	Yaş	N	Sıra Ortalaması	Sd	X ²	P	Fark
Karar Vermede Özsaygı	17-18	15	108,20	3	7,052	,070	Yok
	19-20	66	123,84				
	21-22	135	126,83				
	23-24	42	154,57				
Dikkatli Karar Verme	17-18	15	112,70	3	2,169	,538	Yok
	19-20	66	121,93				
	21-22	135	134,80				
	23-24	42	130,36				
Kaçınan Karar Verme	17-18	15	86,60	3	6,480	,090	Yok
	19-20	66	127,05				
	21-22	135	131,47				
	23-24	42	142,36				
Erteleyici Karar Verme	17-18	15	123,80	3	11,722	,008	2-3
	19-20	66	106,86				2-4
	21-22	135	133,30				
	23-24	42	154,89				
Panik Karar Verme	17-18	15	118,70	3	2,136	,545	Yok
	19-20	66	136,39				
	21-22	135	124,53				
	23-24	42	138,50				

Tablo 4’de katılımcıların Karar Vermede Özsaygı ve Karar Verme Stilleri Alt Boyutlarına ait puan ortalamalarının yaş değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı Kruskal-Wallis testi ile incelenmiştir. İnceleme sonucunda; karar vermede öz saygı puan ortalamaları yaş değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmamıştır ($X^2:7,052$ $P:0,070>0,05$). Karar verme stilleri alt boyutlarından dikkatli karar verme puan ortalamaları yaş değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmamıştır ($X^2:2,169$ $P:0,538>0,05$). Karar verme stilleri alt boyutlarından kaçınan karar verme puan ortalamaları yaş değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmamıştır ($X^2:6,480$ $P:0,090>0,05$). Karar verme stilleri alt boyutlarından erteleyici karar verme puan ortalamaları yaş değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmuştur ($X^2:11,722$ $P:0,008<0,05$). Karar verme stilleri alt boyutlarından panik karar verme puan ortalamaları yaş değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmamıştır ($X^2:2,135$ $P:0,545>0,05$).

Tablo 5. Katılımcıların Sınıf Değişkenine Göre Karar Vermede Özsaygı ve Karar Verme Stilleri Alt Boyutlarına İlişkin Kruskal-Wallis Testi Sonuçları

	Sınıf	N	Sıra Ortalaması	Sd	X ²	P	Fark
Karar Vermede Özsaygı	1. sınıf	57	116,71	3	11,321	,010	1-4 3-4 2-4
	2. sınıf	96	119,70				
	3. sınıf	66	136,80				
	4. sınıf	39	159,96				
Dikkatli Karar Verme	1. sınıf	57	122,47	3	,781	,854	Yok
	2. sınıf	96	131,19				
	3. sınıf	66	133,66				
	4. sınıf	39	128,58				
Kaçınan Karar Verme	1. sınıf	57	115,68	3	3,810	,283	Yok
	2. sınıf	96	134,23				
	3. sınıf	66	126,50				
	4. sınıf	39	143,12				
Erteleyici Karar Verme	1. sınıf	57	88,61	3	26,444	,000	1-2 1-3 1-4
	2. sınıf	96	140,98				
	3. sınıf	66	130,45				
	4. sınıf	39	159,38				
Panik Karar Verme	1. sınıf	57	109,45	3	10,555	,014	1-2 1-4 3-4
	2. sınıf	96	141,22				
	3. sınıf	66	118,73				
	4. sınıf	39	148,19				

Tablo 5’de katılımcıların Karar Vermede Özsaygı ve Karar Verme Stilleri Alt boyutlarına ait puan ortalamalarının öğrenim gördüğü sınıf değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı Kruskal-Wallis testi ile incelenmiştir. İnceleme sonucunda; Karar vermede özsaygı boyutu puan ortalamaları sınıf değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmuştur ($X^2:11,321$ P:0,010<0,05). Karar verme stilleri alt boyutlarından dikkatli karar verme boyutu puan ortalamaları sınıf değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmamıştır ($X^2:0,781$ P:0,854>0,05). Karar verme stilleri alt boyutlarından kaçınan karar verme boyutu puan ortalamaları sınıf değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmamıştır ($X^2:3,810$ P:0,283>0,05). Karar verme stilleri alt boyutlarından erteleyici karar verme boyutu puan ortalamaları sınıf değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmuştur ($X^2:26,444$ P:0,000<0,05). Karar verme stilleri alt boyutlarından panik karar verme boyutu puan ortalamaları sınıf değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmuştur ($X^2:10,555$ P:0,014<0,05).

Tablo 6. Katılımcıların Baba Mesleği Değişkenine Göre Karar Vermede Özsaygı ve Karar Verme Stilleri Alt Boyutlarına İlişkin Kruskal-Wallis Testi Sonuçları

		N	Sıra Ortalaması	Sd	X ²	P	Fark
Karar Vermede Özsaygı	Memur	39	115,77	5	21,721	,001	1-6 2-6 3-6 4-6 5-6
	İşçi	90	116,30				
	Esnaf	39	139,08				
	Çiftçi	18	105,25				
	Emekli	42	137,00				
	Serbest meslek	30	178,55				
Dikkatli Karar Verme	Memur	39	110,69	5	14,311	,014	2-1 2-4 2-5
	İşçi	90	150,65				
	Esnaf	39	132,73				
	Çiftçi	18	112,50				
	Emekli	42	108,82				
	Serbest meslek	30	125,45				
Kaçıngan Karar Verme	Memur	39	125,46	5	4,277	,510	Yok
	İşçi	90	134,60				
	Esnaf	39	124,54				
	Çiftçi	18	119,50				
	Emekli	42	117,29				
	Serbest meslek	30	149,00				
Erteleyici Karar Verme	Memur	39	126,73	5	9,995	,075	Yok
	İşçi	90	144,55				
	Esnaf	39	137,58				
	Çiftçi	18	99,50				
	Emekli	42	114,39				
	Serbest meslek	30	116,60				
Panik Karar Verme	Memur	39	87,50	5	21,634	,001	1-2 1-3 1-6
	İşçi	90	147,60				
	Esnaf	39	131,35				
	Çiftçi	18	121,75				
	Emekli	42	117,18				
	Serbest meslek	30	149,30				

Tablo 6’da katılımcıların karar vermede özsaygı ve karar verme stilleri alt boyutlarına ait puan ortalamalarının baba mesleği değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı Kruskal-Wallis testi ile incelenmiştir. İnceleme sonucunda; karar vermede özsaygı boyutu puan ortalamaları baba mesleği değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmuştur (X^2 :21,721 P:0,001<0,05). Karar verme stilleri alt boyutlarından dikkatli karar verme boyutu puan ortalamaları baba mesleği değişkenine göre anlamlı bir

fark bulunmuştur ($X^2:14,311$ P:0,014<0,05). Karar verme stilleri alt boyutlarından kaçınan karar verme boyutu puan ortalamaları baba mesleği değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmamıştır ($X^2:4,277$ P:0,510>0,05). Karar verme stilleri alt boyutlarından erteleyici karar verme boyutu puan ortalamaları baba mesleği değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmamıştır ($X^2:9,995$ P:0,075>0,05). Karar verme stilleri alt boyutlarından panik karar verme boyutu puan ortalamaları baba mesleği değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmuştur ($X^2:21,634$ P:0,001<0,05).

Tablo 7. Katılımcıların Baba Öğrenim Durumu Değişkenine Göre Karar Vermede Özsayı ve Karar Verme Stilleri Alt Boyutlarına İlişkin Kruskal-Wallis Testi Sonuçları

		N	Sıra Ortalaması	Sd	X ²	P	Fark
Karar Vermede Özsayı	İlkokul mezunu	72	97,79	3	11,170	,011	1-4 2-4 3-4
	Ortaokul mezunu	102	123,72				
	Lise mezunu	63	127,06				
	Lisans mezunu	21	152,21				
Dikkatli Karar Verme	İlkokul mezunu	72	94,79	3	8,937	,030	4-2 4-1
	Ortaokul mezunu	102	121,19				
	Lise mezunu	63	128,79				
	Lisans mezunu	21	142,96				
Kaçınan Karar Verme	İlkokul mezunu	72	162,07	3	11,773	,008	1-2 1-3
	Ortaokul mezunu	102	132,14				
	Lise mezunu	63	136,96				
	Lisans mezunu	21	107,13				
Erteleyici Karar Verme	İlkokul mezunu	72	108,93	3	8,711	,033	1-2 1-3
	Ortaokul mezunu	102	112,81				
	Lise mezunu	63	136,69				
	Lisans mezunu	21	143,79				
Panik Karar Verme	İlkokul mezunu	72	149,49	3	23,569	,000	1-2 1-3 2-4
	Ortaokul mezunu	102	139,21				
	Lise mezunu	63	115,79				
	Lisans mezunu	21	96,69				

Tablo 7’de katılımcıların Karar Vermede Özsayı ve Karar Verme Stillerine ait puan ortalamalarının baba öğrenim durumu değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı Kruskal-Wallis testi ile incelenmiştir. İnceleme sonucunda; karar vermede özsayı boyutu puan ortalamaları baba öğrenim durumu değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmuştur ($X^2:11,170$ P:0,011<0,05). Karar verme stilleri alt boyutlarından dikkatli karar verme boyutu puan ortalamaları baba öğrenim durumu değişkenine göre

anlamli bir fark bulunmuştur ($X^2:8,937$ P: $0,030<0,05$). Karar verme stilleri alt boyutlarından kaçınan karar verme boyutu puan ortalamaları baba öğrenim durumu değişkenine göre anlamli bir fark bulunmuştur ($X^2:11,773$ P: $0,008<0,05$). Karar verme stilleri alt boyutlarından erteleyici karar verme boyutu puan ortalamaları baba öğrenim durumu değişkenine göre anlamli bir fark bulunmuştur ($X^2:8,711$ P: $0,033<0,05$). Karar verme stilleri alt boyutlarından panik karar verme boyutu puan ortalamaları baba öğrenim durumu değişkenine göre anlamli bir fark bulunmuştur ($X^2:23,569$ P: $0,000<0,05$).

8. Katılımcıların Aktif Spor Yapma Durumu Değişkenine Göre Karar Vermede Özsayı ve Karar Verme Stilleri Alt Boyutlarına İlişkin Mann Whitney U Test Sonuçları

	Anne İş Durumu	N	Sıra Ortalama sı	Sıra Toplamı	U	Z	P
Karar Vermede Özsayı	Spor yapıyor	16	133,71	22462,5	6853,500	-	,198
	Spor yapmıyor	8		0			
Dikkatli Karar Verme	Spor yapıyor	90	121,65	10948,5	6313,500	-	,028
	Spor yapmıyor	8		0			
Kaçınan Karar Verme	Spor yapıyor	16	136,92	23002,5	7393,500	-,294	,769
	Spor yapmıyor	8		0			
Erteleyici Karar Verme	Spor yapıyor	16	130,49	21922,5	6925,500	-	,260
	Spor yapmıyor	8		0			
Panik Karar Verme	Spor yapıyor	90	127,65	11488,5	6871,500	-	,223
	Spor yapmıyor	8		0			

Tablo 8’da katılımcıların Karar Vermede Özsayı ve Karar Verme Stilleri Alt boyutlarına ait puan ortalamalarının aktif spor yapma durumu değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı Mann-Whitney U testi ile incelenmiştir. İnceleme sonucunda; karar vermede özsayı boyutu puan ortalamaları aktif spor yapma durumu değişkenine göre anlamli bir fark bulunmamıştır (U:6853,500 P: ,198>0,05). Karar verme stilleri alt boyutlarından dikkatli karar verme boyutu puan ortalamaları aktif spor yapma durumu değişkenine göre anlamli bir fark bulunmuştur (U:6313,500 P: ,028<0,05). Karar verme stilleri alt boyutlarından kaçınan karar verme boyutu puan ortalamaları aktif spor yapma durumu değişkenine göre anlamli bir fark bulunmamıştır (U:7393,500 P: ,769>0,05). Karar verme stilleri alt boyutlarından erteleyici karar verme boyutu puan ortalamaları aktif spor yapma durumu değişkenine göre anlamli bir fark bulunmamıştır (U:6925,500 P: ,260>0,05). Karar verme stilleri alt boyutlarından panik karar verme

boyutu puan ortalamaları aktif spor yapma durumu değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmamıştır (U:6871,500 P:.,223>0,05).

9. Katılımcıların Spor Türü Değişkenine Göre Karar vermede öz saygı ve karar verme stilleri Alt Boyutlarına İlişkin Mann Whitney U Test Sonuçları

		N	Sıra Ortalama sı	Sıra Toplamı	U	Z	P
Karar Vermede Özsaygı	Bireysel spor	81	104,11	8433,00	5112,00	-	,000
	Takım sporu	17	141,12	24978,00	0	3,846	
Dikkatli Karar Verme	Bireysel spor	81	115,56	9360,00	6039,00	-	,040
	Takım sporu	17	135,88	24051,00	0	2,051	
Kaçıngan Karar Verme	Bireysel spor	81	145,22	11763,00	5895,00	-	,021
	Takım sporu	17	122,31	21648,00	0	2,309	
Erteleyici Karar Verme	Bireysel spor	81	134,22	10872,00	6786,00	-,698	,485
	Takım sporu	17	127,34	22539,00	0		
Panik Karar Verme	Bireysel spor	81	154,56	12519,00	5139,00	-	,000
	Takım sporu	17	118,03	20892,00	0	3,692	

Tablo 9’da katılımcıların Karar vermede öz saygı ve karar verme stilleri alt boyutlarına ait puan ortalamalarının spor türü değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmuştur (U:5112,000 P:.,000<0,05). Karar verme stilleri alt boyutlarından dikkatli karar verme boyutu puan ortalamaları spor türü değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmuştur (U:6039,000 P:.,040<0,05). Karar verme stilleri alt boyutlarından kaçıngan karar verme boyutu puan ortalamaları spor türü değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmuştur (U:5895,000 P:.,021<0,05). Karar verme stilleri alt boyutlarından erteleyici karar verme boyutu puan ortalamaları spor türü değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmamıştır (U:6786,000 P:.,485<0,05). Karar verme stilleri alt boyutlarından panik karar verme boyutu puan ortalamaları spor türü değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmuştur (U:5139,000 P:.,000<0,05).

Tartışma ve Sonuç

Araştırmaya katılan katılımcıların geneline ait karar vermede özsaygı ve karar verme stilleri alt boyutlarına ait puan ortalamaları çıkarılmıştır. Bu değerlendirme sonucunda; araştırma kapsamına alınan sportif rekreasyon aktivitelerine katılan öğrencilerin karar vermede öz saygı puan ortalaması (Ort.=5.23) orta seviyenin altında olduğu, karar verme stilleri alt boyutlarından dikkatli karar verme

puan ortalamasının (Ort.=5.01) düşük seviyede olduğu, kaçınan karar verme puan ortalamasının (Ort.=5.65) orta seviyeye yakın oranda olduğu, erteleyici karar verme puan ortalamasının (Ort.=4.58) orta seviyenin altında ve panik karar verme puan ortalamasının (Ort.=4.17) yine orta seviyenin altında olduğu sonucuna varılabilir.

Beden Eğitimi ve Spor yüksekokulunda öğrenim gören öğrenciler üzerine yapılmış olan çalışmaya göre karar vermede öz saygı puan ortalaması (Ort.=8.53), karar verme stillerinden kaçınan karar verme puan ortalaması (Ort.=4.26), erteleyici karar verme puan ortalaması (Ort.=3.89) ve panik karar verme puan ortalaması (Ort.=4.15) düşük olması nedeniyle yapılan çalışmamızla paralellik gösterdiği anlaşılmaktadır (Akpınar ve ark., 2014). Yine Akpınar ve ark.(2015) yapmış olduğu bir başka çalışmaya göre karar vermede öz saygı ve dikkatli karar verme düzeyleri yüksek ve panik karar verme düzeyinin ise orta düzeyde çıkması nedeniyle yapılan çalışmayla paralellik göstermediği, kaçınan, erteleyici karar verme stilleri açısından düşük düzeyde olması nedeniyle bu çalışmayla paralellik gösterdiği sonucuna varılmaktadır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin karar vermede özsaygı ve karar verme stilleri incelendiğinde; yaşadığı yer, anne iş durumu, anne öğrenim durumu, boş zaman yeterli mi? Ve boş zaman nasıl değerlendirirsiniz? Değişkenlerine göre anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Fakat öğrencilerin yaş değişkenine göre 19-20 yaş aralığında olan öğrencilerin 21-22 ve 23-24 yaş aralığında olan öğrencilere göre karar verme stillerinden erteleyici karar verme düzeyleri düşüktür.

19-20 yaş aralığında olan öğrencilerin 21-22 ve 23-24 yaş aralığında olan öğrencilere göre nedensiz yere karar vermeyi erteledikleri sonucuna varılabilir. Bunun da nedeni 19-20 yaş aralığında olan öğrencilerin öğrenimlerinin ortasında olması nedeniyle kararsız oldukları sonucuna varılabilir.

Temel ve ark. (2015)'nın öğretmenlerin üzerine yapmış olduğu çalışmaya göre ise yaş değişkenine açısından anlamlı bir fark bulunamazken, yapılan bu çalışmayla paralellik göstermediği sonucuna varılabilmektedir.

Öğrencilerin sınıf değişkenine göre 4.sınıf öğrencilerinin diğer sınıf öğrencilerine göre karar vermede özsaygı düzeyleri yüksek olduğu için kendilerine oldukça güvendikleri, 1. Sınıfta öğrenim gören öğrencilerin diğer sınıfta öğrenim gören öğrencilere göre karar verme konusunda erteleyici oldukları ve 4.sınıf öğrencilerinin 1. ve 3. Sınıf öğrencilerine göre ve 2.sınıf öğrencilerinin 1. Sınıf öğrencilerine göre karar vermede panik oldukları sonucuna varılabilmektedir. Bunun da nedeni yine diğerlerine göre öğrenim hayatlarının son yıllarında olmaları onların karar vermede panik davranmaya zorladığı anlaşılabılır.

Lök ve ark.(2009)'nın Beden eğitimi spor yüksekokulu öğrencileri üzerine yapmış oldukları çalışmaya göre 2. Sınıfta öğrenim gören öğrencilerin 3. sınıf öğrencilerine göre karar vermeyi erteleyerek yapılan bu çalışmayla paralellik gösterirken, 3. Sınıfta öğrenim gören öğrencilerin 1. Sınıfta

öğrenim gören öğrencilere göre karar vermede panik karar verdikleri sonucuna varmaları nedeniyle bu çalışmayla paralellik göstermediği sonucuna varılmaktadır.

Öğrencilerin baba mesleği değişkenine göre baba mesleği serbest meslek olanların diğer meslekte olanlara göre karar vermede kendilerine güven duydukları, baba mesleği işçi olanların baba mesleği memur, emekli ve çiftçi olanlara göre karar verirken özenli davrandıkları ve baba mesleği memur olanların baba mesleği işçi, esnaf ve serbest meslek olanlara göre karar verirken kendilerini zaman baskısı altında düşünmeyerek karar vermede oldukça acele etmedikleri sonucuna varılabilir. Bununda nedeni memuriyette kurallar vardır yapılan bir hatanın geri dönüşü olmayacağı için karar vermede acele etmedikleri anlaşılmaktadır.

Temel (2015)'nin *Beden Eğitimi Öğretmenlerinin, Problem Çözme Becerileri, Karar Verme Stilleri ve Öfke Tarzları* adlı doktora tezi çalışmasına göre baba mesleği değişkenine açısından anlamlı bir fark bulunamazken, yapılan bu çalışmayla paralellik göstermediği sonucuna varılabilmektedir.

Öğrencilerin baba öğrenim durumu değişkenine göre baba öğrenim durumu lisans mezunu olan babaların çocukları ilkököl, ortaokul ve lise mezunu olanlara göre kararlarına daha çok saygı duydukları, babası lisans mezunu olan çocuklar ilkököl ve ortaokul mezunu olanlara göre karar vermede oldukça dikkatli oldukları, babası ilkököl mezunu olan öğrencilerin ortaokul ve lise mezunu olanlara göre karar vermede kaçınan davrandıkları, baba öğrenim durumu ilkököl olan öğrencilerin ortaokul ve lise mezunu olanlara göre nedensiz yere karar vermeyi erteledikleri ve baba öğrenim durumu lisans olanların diğerlerine oranla karar vermede acele etmedikleri sonucuna varılabilmektedir. Bununda nedeni eğitimin karar vermede önemli bir rolü olduğu sonucuna varılabilmektedir.

Akpınar ve ark. (2014)'nin *beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencileri üzerine yapmış olduğu çalışmaya* göre ise baba öğrenim durumu değişkenine açısından anlamlı bir fark bulunamazken, yapılan bu çalışmayla paralellik göstermediği sonucuna varılabilmektedir.

Öğrencilerin aktif spor yapma durumu değişkenine göre aktif spor yapan öğrencilerin aktif spor yapmayan öğrencilere göre karar verirken oldukça özenli davrandıkları sonucuna varılabilir. Bununda nedeni sporun karar vermede önemli bir yeri olduğu anlaşılmaktadır.

Temel (2015)'nin *Beden Eğitimi Öğretmenlerinin, Problem Çözme Becerileri, Karar Verme Stilleri ve Öfke Tarzları* adlı doktora tezi çalışmasına göre aktif spor yapma değişkenine açısından anlamlı bir fark bulunamazken, yapılan bu çalışmayla paralellik göstermediği sonucuna varılabilmektedir.

Öğrencilerin spor türü değişkenine göre takım sporu yapan öğrencilerin bireysel spor yapanlara oranla kararlarına saygı duydukları, takım sporu yapan öğrencilerin bireysel spor yapanlara oranla karar verirken dikkatli davrandıkları, bireysel spor yapan öğrencilerin takım sporu yapan öğrencilere göre karar verirken kaçınan tavır içinde oldukları ve bireysel takım sporuyla uğraşan öğrencilerin takım

sporu yapanlara göre oldukça karar vermede panik davrandıkları anlaşılmaktadır. Bunun da nedeni takım sporu birlikte yapılan spor dalı olması nedeniyle diğer arkadaşlarından güç almaları bu sonuçları etkiledikleri bireysel spor yapanların ise tek başına olmaları bu davranışları sergilemelerine neden olduğu söylenebilir.

Yine aynı şekilde, Temel (2015)'nin Beden Eğitimi Öğretmenlerinin, Problem Çözme Becerileri, Karar Verme Stilleri ve Öfke Tarzları adlı doktora tezi çalışmasına göre aktif spor yapma değişkenine açısından anlamlı bir fark bulunamazken, yapılan bu çalışmayla paralellik göstermediği sonucuna varılabilmektedir.

KAYNAKÇA

- Akpınar Ö., Temel V., Birol S.S., Akpınar S., Nas K. (2015). *Üniversitede Okuyan Hokey Sporcularının Karar Verme Stillерinin Belirlenmesi*. Kastamonu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi.
- Akpınar S., Bay M.,Ugur S.,Temel V., Nas K. (2014). *The examination of some variables in terms of some deciding styles of students who study at physical education and sports high school*. Prime Journal of Social Science (PJSS), 3(3), 642-647.
- Avşaroğlu, S. (2007). *Üniversite Öğrencilerinin Karar Vermede Özsaygı, Karar verme ve Stresle Başa Çıkma Stillерinin Benlik Saygısı Ve Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi*. Yayınlanmamış doktora tezi, Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Bursalıoğlu, Z. (2005). *Eğitim yönetiminde teori ve uygulama*. Ankara: Pegem Yayınları.
- Büyüköztürk,Ş.(2010). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Deniz, M. E. (2004). *Üniversite öğrencilerinin karar vermede öz saygı, karar verme stilleri ve problem çözme yöntemleri arasındaki ilişkinin incelenmesi üzerine bir araştırma*. Eğitim Araştırmaları Dergisi, 4(15), 25- 35.
- Karaküçük S. (2005). *Rekreasyon – Boş Zaman Değerlendirme*, Gazi Kitapevi, “5.Basım”, Ankara.
- Kaya A.,M. (2011) *Üniversite Öğrencilerinin Rekreatif Faaliyetlere Yönelik Tutumları Ve Boş Zaman Motivasyonlarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi*, Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi Ve Spor Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, s.13-24, Sivas.
- Kuzgun, Y. (1992). *Karar Stratejileri Ölçeği: Geliştirilmesi ve Standardizasyonu, VII. Ulusal Psikoloji Kongresi Bilimsel Çalışmaları*. Ankara: Türk Psikologlar Derneği Yayınları.
- Lök S., Tekin M., Yıldız M., Taşgım Ö., Temel V. (2009). *Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda öğrenim gören öğretmen adaylarının problem çözme ve karar verme düzeylerinin incelenmesi*. 6. Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Sempozyumu, 145-176
- Mann, M.E., R.S. Bradley, and M.K. Hughes (1998). Global-scale temperature patterns and climate forcing over the past six centuries, *Nature*, 392, 779-787.

- Marco, C. D., Hartung, P. J., Nevman, I. & Parr, P. (2003). Validity of the Decisional Process Inventory, *Journal of Vocational Behavior*. 63, 1-19.
- Özşaker, M. (2012). Gençlerin Serbest Zaman Aktivitelerine Katılmama Nedenleri Üzerine Bir İnceleme, *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Dergisi*, 14 (1), 126- 131.
- Ramazanoğlu F., Altungül O., Özer A. (2004) Sportif Açıdan Rekreasyon Etkinliklerinin Değerlendirmesi, *Doğu Anadolu Bölgesi Araştırmaları*, s.178.
- Temel V., Bırol S.S., Nas K., Akpınar S., Tekin M. (2015). *Self-esteem in decision making and decision making styles of teachers*. Educational Research and Reviews, 10(6), 744-750., Doi: 10.5897/ERR2015.2088.
- Temel, V. (2015). Beden Eğitimi Öğretmenlerinin, Problem Çözme Becerileri, Karar Verme Stilleri ve Öfke Tarzları. Yayınlanmamış doktora tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon.
- Tosun, K. (1992). *İşletme Yönetiminin Genel Esasları*. Ankara: Savaş Yayınları.
- Yazıcıoğlu M. (2010). *Boş Zaman Yönetimi Ve Rekreatif Faaliyetler: Memur Emeklilerinin Rekreatif Faaliyetlerinin Analizine İlişkin Bir Uygulama*. Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Yönetimi Anabilim Dalı İşletme Yönetimi Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, s.31, İstanbul.
- Yerlisu Lapa T., Ardahan F. (2011) Açık Alan Rekreasyonu: Bisiklet Kullanıcıları ve Yürüyüşçülerin Doğa Sporunu Yapma Nedenleri ve Elde Ettikleri Faydalar, *Uluslar arası İnsan Bilimleri Dergisi*, 8(1), 1329.

*Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi,
Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu,
Karaman, TÜRKİYE.*